

Özgünlük Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Özgünlük Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28833>

Özet

Özgünlük Ölçeği, bireylerin **özgünlük** düzeylerini ölçmek amacıyla **uyarlanm??** bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, özellikle **psikolojik iyi olu?** araştırmaları kapsamında geliştirilmiştir ve özgünlüğün çok yönlü doğasını; özgün yaşantı, d?? etkiyi kabullenme ve kendine yabancılaşma alt boyutları aracılığıyla keşfeder. Bireysel farklılıkların psikolojik iyi olu?a katkıları anlamak için kullanılm?? olup, **benlik sayg?s?** ve **sürekli kayg?** gibi diğer önemli psikolojik yapılarla olan ilişkilerini incelemek için değerli veriler sunar.

Anahtar Kelimeler

Özgünlük, psikolojik iyi olu?, benlik sayg?s?, sürekli kayg?, ölçek uyarlama, psikometri.

Yazarlar

Başak Beydoğan Tangör, F. Curun

Amaç

Özgünlük Ölçeği'nin temel amacı, Türkçe konuşan popülasyonlarda bireyin **özgünlük** seviyesini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. **Uyarlanm??** bir ölçek olarak, ana hedefi, özgünlüğün diğer **bireysel farklılıklar** ile birlikte **psikolojik iyi olu?a** nasıl katkıda bulunduğuna dair araştırmaları kolaylaştırmaktır.

Ölçek, özellikle bireyin otantik deneyimleri, d?? etkilere karşı kabullenme eğilimleri ve kendine **yabancılaşma** hisleri arasındaki karmaşık bağlantıları ve bunların **benlik sayg?s?** ve **sürekli kayg?** gibi yapılarla ilişkilerini derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, bireyin kendi gerçek benliği, değerleri ve inançları doğrultusunda yaşama derecesini ifade eden **özgünlük** psikolojik yapısını ölçmektedir. Özgünlük, d?? baskılara veya beklentilere uyum sağlamak yerine, kişinin içsel doğrularıyla uyumlu hareket etme kapasitesi olarak kavramsallaştırılmıştır. Ölçek, bu yapıyı üç farklı **alt boyut** aracılığıyla değerlendirir:

Özgün Yaşantı: Bireylerin içsel deneyimleri ve gerçek benlikleriyle tutarlı bir şekilde hissetme ve davranma derecesini yansıtır. Bu boyut, kişinin kendisiyle uyumlu bir yaşam sürme eğilimini ifade eder.

D?? Etkiyi Kabullenme: Bireylerin d?? faktörlerden ve baskılardan ne ölçüde etkilendiğini ifade eder. Yüksek d?? etkiyi kabullenme, kişinin otantik benliğinden uzaklaşma yol açabilir.

Kendine Yabancılaşma: Kişinin gerçek benliğinden kopukluk hislerini tanımlar. Bu durum genellikle kendini tanıma veya temel kimlikle tutarsız davranışlar sergileme duygularıyla karakterizedir.

Bu alt boyutlar, bireyin özgün iyleyişi ve özgünlüğünü sürdürme potansiyelindeki zorluklar hakkında kapsamlı bir anlayış sunar.

Geçerlik

Özgünlük Ölçeği'nin **geçerliliği**, çeşitli psikolojik yapılarla olan ilişkileri incelenerek değerlendirilmiştir. Bulgular, ölçeğin alt boyutları arasında ve diğer ilgili yapılarla anlamlı **korelasyonlar** olduğunu göstermektedir:

Dış etkiyi kabullenme ile **kendine yabancılaşma** arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = .31$, $p < .01$). Bu, dış etkilere daha fazla açık olan bireylerin kendilerine daha fazla yabancılaşma eğiliminde olduğunu göstermektedir.

Özgünlük alt boyutları ile **benlik saygısı** arasındaki ilişkiler incelenmiştir:

Özgün yanıt ile benlik saygısı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki ($r = .35$, $p < .01$) tespit edilmiştir.

Dış etkiyi kabullenme ile benlik saygısı arasında negatif ve anlamlı bir ilişki ($r = -.24$, $p < .01$) bulunmuştur.

Kendine yabancılaşma ile benlik saygısı arasında negatif ve anlamlı bir ilişki ($r = -.38$, $p < .01$) gözlemlenmiştir.

Özgünlük alt boyutları ile **sürekli kaygı** arasındaki ilişkiler de değerlendirilmiştir:

Özgün yanıt ile sürekli kaygı arasında negatif ve anlamlı bir ilişki ($r = -.33$, $p < .01$) bulunmuştur.

Dış etkiyi kabullenme ile sürekli kaygı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki ($r = .42$, $p < .01$) tespit edilmiştir.

Kendine yabancılaşma ile sürekli kaygı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki ($r = .59$, $p < .01$) gözlemlenmiştir.

Bu bulgular, Özgünlük Ölçeği'nin teorik olarak beklendiği gibi diğer psikolojik yapılarla ilişkilendirilerek yapı geçerliliğine dair kanıtlar sunduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Özgünlük Ölçeği'nin **güvenirliliği**, iç tutarlılık yöntemiyle değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmada, ölçeğe ait **Cronbach alfa katsayısı** .76 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin maddelerinin

birbiriyle tutarlı oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçme e?iliminde oldu?unu göstererek kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyine i?aret etmektedir. Bu sonuç, Özgünlük Ölçeği'nin psikometrik açıdan güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Özgünlük Ölçeği'nin yapısal bütünlü?ünü ortaya koymak amacıyla bir **faktör analizi** çal??ması yürütülmü?tür. Bu analiz sonucunda ölçeğin **3 alt boyuttan** ve toplamda **18 maddeden** oluştu?u belirlenmiştir. Bu faktör yap?s?, özgünlük kavramı'nın özgün ya?ant?, d?? etkiyi kabullenme ve kendine yabancılaşma olarak üç temel bile?en aracıyla daha iyi anlaşılabilirliğini göstermektedir. Belirlenen alt boyutlar, ölçeğin teorik çerçevesiyle tutarlı bir yapı sergilemektedir.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama

Format: 3 alt boyut ve 18 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte, psikolojik ölçekler için yaygın olarak kullanılan **Likert tipi** bir ölçek olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel yetişkin popülasyonu.

Ya? Grubu: Yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Kaynakta spesifik popülasyon detayları (örn. öğrenci, klinik hasta) belirtilmemiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Özgünlük, psikolojik iyi oluş, benlik saygısı, sürekli kaygı, ölçek uyarlama, psikometri, faktör analizi, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: bbeydogan@todaie.edu.tr (Başak Beydoğan Tangör)

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanıma ilişkin spesifik izinler veya ücret bilgileri kaynakta belirtilmemiştir. Ölçeğin ilgili çalışması 2016 yılında yayınlanmıştır.

Referanslar

Beydoğan-Tangör, B. ve Curun, F. (2016). Psikolojik iyi olmanın yordayıcıları olarak bireysel farklılıklar: özgünlük, benlik saygısı ve sürekli kaygı. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(4), 1-13. Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: jret.org

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: ozgunluk-olcegi-toad.pdf

Özgünlük Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Özgünlük Ölçeği'nin maddeleri sağlanan kaynakta yer almamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu girişte sunulmamaktadır.